

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OK.0500.16.2026.IR
4473957.18391265.14843206
Warszawa, 23-07-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posłanki Katarzyny Osos (K10INT18405).
Temat: sprawie najnowszych danych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi w JST.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT18405 Posłanki Katarzyny Osos, przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska dostrzega wyzwania związane z rosnącymi kosztami funkcjonowania systemów gospodarowania odpadami komunalnymi. Na poziom wydatków gmin wpływa szereg czynników, w szczególności wzrost kosztów zagospodarowania odpadów, energii, paliw, wynagrodzeń oraz obowiązek osiągnięcia coraz wyższych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia stabilności finansowej gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi, Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi równoległe prace legislacyjne nad dwoma projektami ustaw, przewidującymi rozwiązania służące usprawnieniu funkcjonowania systemu i ograniczeniu obciążeń finansowych gmin.

Pierwszym z nich jest projekt ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (UC100¹), którego celem jest wdrożenie nowego modelu rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP), zgodnego z wymaganiami prawa Unii Europejskiej. Projekt zakłada objęcie producentów obowiązkiem pokrywania kosztów gospodarowania odpadami opakowaniowymi w zakresie wynikającym z przepisów unijnych, w szczególności kosztów selektywnego zbierania, transportu i przetwarzania odpadów opakowaniowych oraz innych kosztów objętych systemem rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Jednocześnie przewidziano wprowadzenie mechanizmów ekomodulacji opłat, zachęcających do projektowania

¹ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12401003>

opakowań o mniejszym wpływie na środowisko oraz finansowanie działań edukacyjnych. Projektowane rozwiązania mają zapewnić bardziej sprawiedliwy podział kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami opakowaniowymi zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”, ograniczyć obciążenia finansowe ponoszone przez gminy i mieszkańców oraz przyczynić się do poprawy bilansowania gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi.

Drugim istotnym projektem jest projekt ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (UD252²), którego zasadniczym celem jest uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz zwiększenie efektywności działania gmin.

Wśród projektowanych rozwiązań znajdują się w szczególności:

- umożliwienie gminom skuteczniejszego prowadzenia czynności sprawdzających dotyczących prawidłowości danych wykazanych w deklaracjach o wysokości opłaty,
- doprecyzowanie zasad składania, zmiany i obowiązywania deklaracji, tak aby ograniczyć przypadki pozostawiania nieruchomości poza systemem albo funkcjonowania kilku deklaracji dotyczących tej samej nieruchomości,
- usprawnienie postępowań w sprawie określenia wysokości opłaty w przypadku niezłożenia deklaracji albo powstania uzasadnionych wątpliwości co do zawartych w niej danych,
- doprecyzowanie zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewłaściwej segregacji odpadów, w tym sposobu dokumentowania naruszeń i prowadzenia postępowań dotyczących podwyższonej opłaty,
- wprowadzenie mechanizmu stabilizującego skutki stwierdzania nieważności uchwał rad gmin w sprawie stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- zwiększenie dostępności punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych i innych form odbioru odpadów problemowych, czego skutkiem ma być istotne zmniejszenie kosztów likwidacji „dzikich wysypisk”.

Projektowane rozwiązania mają zwiększyć szczelność systemu, poprawić skuteczność poboru opłat oraz ograniczyć zjawisko przerzucania kosztów na mieszkańców prawidłowo wywiązujących się z obowiązków ustawowych.

Jednocześnie należy podkreślić, że zgodnie z art. 6r ust. 2da ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach³ rada gminy może postanowić o pokryciu części kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty, jeżeli środki uzyskane z opłat są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu lub gdy celem jest obniżenie opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości. Rozwiązanie to ma jednak charakter uzupełniający i nie zastępuje działań systemowych.

² <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12403751>

³ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733).

Ministerstwo Klimatu i Środowiska stoi na stanowisku, że trwała poprawa sytuacji finansowej gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi wymaga jednoczesnego: wdrożenia nowych zasad rozszerzonej odpowiedzialności producenta, zwiększenia szczelności systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, jak również efektywnego korzystania przez samorządy z już istniejących rozwiązań zarówno prawnych, jak i technicznych w zakresie selektywnego zbierania oraz przetwarzania odpadów. Dopiero łączne funkcjonowanie ww. rozwiązań pozwoli na ograniczenie kosztów ponoszonych przez mieszkańców, zwiększenie udziału producentów w finansowaniu systemu oraz poprawę bilansowania systemów gospodarowania odpadami komunalnymi prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM